

Redacția

Administrația

Cluj Reg. Maria 14
TELEFON 124Anunțurile se pri-
mesec după tară.Librăria Anca
Cluj, Piața Unirii 32.

CLUJUL

ROMANESC

Abonament :Pe un an Lei 160.—
Pe 1/2 an „ 80.—
Pe 1/4 an „ 40.—Pentru Străinătate:
Pe un an Lei 320.—
Pe 1/2 an „ 160.—
Pe 1/4 an „ 80.—Pentru America
Pe un an 2 dolariManuscrisele
nu se înapoiază.

Director-Proprietar: Alexandru Anca.

ZIAR INDEPENDENT

Un exemplar 3 Lei.

Expulzarea streinilor

Respingerea apelurilor încetățenirii indizerabililor.

Listele înscrierii cetățenilor încheindu-se, după cum se știe, acei, cari n'au fost introduși în liste, neavând acte justificative pentru a putea fi cetățeni români — au făcut apeluri.

O mulțime de apeluri s'au soluționat favorabil, dar au mai rămas câțiva indizerabili, ale căror apeluri s'au respins. Indizerabilii speră că la ultimul for și aceste apeluri se vor soluționa favorabil pentru ei.

O credem și noi aceasta! Ne întrebăm însă: ce rost a putut deci avea alcătuirea listelor atunci, când prin ele se urmărea scopul de a ne scăpa odată pentru totdeauna de indizerabili?

Guvernul — ce-i drept — a luat în mai multe rânduri dispoziții pentru expulzarea indizerabililor, dar toate aceste dispoziții par a fi fost menite să rămână numai pe hârtie, pentru că în realitate n'am observat să se fi expulzat indizerabili.

În ultimul timp s'au repetat dispozițiile, dar aplicarea lor nu se observă la nici un serviciu competent.

Un control general este deci necesar pentru constatarea cauzei.

La fiecare serviciu competent ar fi necesar să se controleze mersul lucrurilor în privința aplicării dispozițiilor din chestie și s'ar observa numai decât o mulțime de — neglijențe!

În multe cazuri s'au ivit și lucruri ciudate în privința expulzării. În loc să fie expulzați indizerabilii, cu toată guvernul a interzis importul streinilor, s'au acceptat, dându-li-se „liberă petrecere în țară“, — mai mulți indizerabili, importați, ca „specialiști“, deși la noi sunt destui specialiști fără lucru și cari — dacă nu s'ar fi importat indizerabili — s'ar fi putut plasa.

Doar scopul unei țări nu este de a da resurse de câștig cetățenilor altor țări!

Și la noi, în loc să se procedeze pentru a ne salva de indizerabili, se face mai mult în interesul lor: se importă sub diferite forme, deși suntem destui la noi în țară și mai avem destui și indizerabili.

În astfel de cazuri nu-i mirare, dacă în streinătate, — tocmai indizerabilii noștri — ne dezavuiază țara, răspândind unele versiuni, între cari și acea, că: „banul este cel mai bun document justificativ în România, fiind mai preponderant, decât chiar pasaportul!“

Ar trebui deci în fine să se risipească odată pentru totdeauna această presupunere, care numai

cinste nu ne face! Din contră: ne degradează la nivelul unor degenerați gheșeftari de tarabă!

Să se restabilească deci, dela guvern începând, respectul legii,

pentru că altfel vom ajunge într'un haos, din care nu se știe, dacă vom putea eși vr'odată, sau ne vom înfunda complet în noroiul aceluia haos!

Desbinarea liberalilor

Guvernul se remaniază? — Harța miniștrilor Mărzescu-Constantinescu și Brătianu. — Dl Tătărescu demisionează?

În urma rezultatului înregistrat defavorabil pentru guvern în alegerile camerelor agricole, conflictele latente, cari isbucnesc numai din când în când în sânul guvernului, au început să isbucnească acuma și mai accentuat.

Demisia respective boala dlui Tătărescu de asemenea se înregistrează ca o urmare a eșecului guvernului în alegerile camerelor agricole, vorbindu-se, că va fi înlocuit cu dl Dimitriu președintele comisiei dela Interne.

Neînțelegerile pe chestia eșecului liberal în alegerile agricole s'au accentuat atât de caracteristic, încât dl. Mărzescu cu dl. Al. Constantinescu a ajuns aproape la luptă decisivă, invi-

nuindu-se reciproc cu grupările lor, pentru eșec.

Dl Mărzescu a ajuns chiar să pretindă Ministerul Internelor pentru apropiatele alegeri comunale, declarând, că guvernul în aceste alegeri are nevoie de un energic ministru de interne.

Tot insuccesului liberal se datorează și înlocuirea prefectilor anunțată într'un număr trecut al ziarului nostru.

Dl Vintilă Brătianu de asemenea nu se are demult bine cu dl Al. Constantinescu și prin urmare este probabil să triumfeze dl Mărzescu. Triumful oricărui însă, evident, va provoca mari nemulțumiri și se dă ca sigură, chiar și o sciziune a partidului liberal.

Un guvern național-țărănist?

Stadiul tratativelor. — Se accentuează în ambele țabere dorința de fuzionare. — Neînțelegeri național-țărăniste?

Intrigile liberalilor continuă pentru a periclita o eventuală fuziune național-țărănistă.

Din cauza intrigilor liberale n'au putut de altfel naționaliștii să fuzioneze cu țărăniștii în vr'o două rânduri, intrerupându-și tratativele aproape încheiate, pentru a și-le reîncepe acum, a treia-oară.

Rezultatul tratativelor dintâi a fost eșuarea fuziunii, și aderarea fuziunii tachiștilor la naționaliști. Rezultatul tratativelor începute a doua-oară a fost iar eșuarea convenției și totodată aderarea partidului Jorga-Argetoianu la naționaliști.

În fine vom vedea acuma, în cazul al treilea, care va fi rezultatul tratativelor.

Deocamdată însă din nou se vântură știrile, că tratativele începute acum, a treia-oară între naționaliști și țărăniști, s'ar fi intrerupt din nou.

De altfel intreruperea tratativelor o prevăzusem dinainte, având în vedere intrigile liberalilor, cari în ultimul timp a început să vestească din nou, că naționaliștii voesc să guverneze singuri, asigurându-și toate portofoliile.

Pe de altă parte liberalii afirmative prin d. Goldiș etc. din slujba lor, ar presiona fuziunea naționaliștilor cu țărăniștii, pentru a provoca sciziuni în sânul acestor două partide.

Unele ziare, probabil — influențate de liberali, deja au și început să vânture știrile, că naționaliștii ar dori mai bucuri să vină singuri la putere, nesimțind nevoia de a-și împărți fotoliile cu țărăniștii, devenind încrezuți după rezultatul alegerilor camerelor agricole.

În tot cazul însă mai clar se va vedea situația după alegerile comunale cari vor avea loc, după cum se anunță acuma din nou, nu în Noemvrie, ci în 15 Decemvrie, voturile alegătorilor comunali fiind hotărâtoare pentru formarea viitorului guvern, întrucât nu se va numi un guvern de tranziție la începutul anului viitor.

Politica economiilor

— Noui pensionări. —

Guvernul, urmându-și politica economiilor, și-a început opera de retrogradare și de pensionare a slujbașilor statului.

Cu începere dela 1 Octomvrie a mai trecut la pensie pe mai mulți funcționari, între cari dela sedriile orfanale din Ardeal și Banat pe dnii: Aron Popa Radu, președinte la sedria orfanală a jud. Brașov; Gustav Hanner, președinte la sedria orfanală a jud. Sibiu; Elie Bob, președinte la sedria orfanală a jud. Timiș; Ioan Groșoreanu, asesor la sedria orfanală a jud. Brașov; Oliver Illyeș, asesor la sedria orfanală a jud. Satu-Mare; Paul Gașpar, asesor la sedria orfanală a jud. Satu-Mare; Stefan Ierszak, asesor la sedria orfanală a jud. Bihor; Teodor Levicki, asesor la sedria orfanală a jud. Arad; Aurel Cheresteșu, asesor la sedria orfanală a jud. Mureș-Turda; Gheorghe Luchiciu, asesor la sedria orfanală a jud. Timiș; Emeric Kassay asesor la sedria orfanală a jud. Mureș-Turda și Iosif Bobroslav, asesor la sedria orfanală a jud. Timiș.

Acord ruso-francez?

Cercurile diplomatice în Paris atribue mare importanță mediațiunii conțelului Skrynsky pentru încheierea unui acord ruso-francez.

Sovietele, după cum se svonește în cercurile politice, ar fi dispuse, chiar și să denunțe tratatul, pe care l-a încheiat la Rappallo cu Germania, întrucât Franța ar dori să încheie un acord cu Rusia.

Rusia, astfel își caută o nouă bază de orientare politică, observând negocierile începute pentru înțelegerea înțelegerei franco-germane, negocieri, cari s'au evidențiat în vederea tratatelor de garanță, respective neagresiune între aceste țări.

O nedreptate

În sezonul de școală prezent, aproape toate școlile au dispus elevilor, ca toate recvizitele, cărțile și necesarele să și-le procure numai exclusiv dela o singură firmă protejată. Nu înțelegem de ce această dispozițiune nouă contra comercianților? Astăzi, când și de altfel concurența e mare, e bine să lăsăm la aprecierea publicului alegerea magazinului pe care îl preferă, fără a-l constânge să și procure totul la o singură și anumită firmă.

În numărul proxim al ziarului vom da numele tuturor acelor domni profesori, cari impun elevilor cumpărarea la anumita firmă.

Anchetarea unor nereguli polițieneste

— Un caz din cele multe —

În mai multe localități s'su semnalat nereguli pe la prefecturi polițieneste, dar soluționări n'au prea remarcat.

În ultimul timp am avut de înregistrat noi cazuri, între cari într'unul, petrecut la Timișoara și despre care am mai dat amănunte, s'a și pornit cercetare, arestându-se unii bănuți cu santaje:

Primul procuror Bădescu și judele-instructor Safirescu, cari anchetau neregulile unor funcționari dela prefectura poliției, au dat rechizitoriul și ordonanța definitivă de trimitere în judecată, pentru înșelăciune, pe Sabin Indriescu, inspector polițienesc, Alexandru Rode, comandantul sergenților de oraș și comisarii Alexe și Perian, scoțând din cauză pe Badea Aurel, secretarul prefecturii. Alexandru Rode a fost și la Prefectura poliției Cluj, de altfel, fiind cunoscut ca om de treabă.

— Noile bancnote de 500 Lei se vor pune în circulație zilele astea, ele au înfățișarea aproape ca celor de 1000 Lei. Cele vechi sunt încă în valoare până la finea anului 1925.

* Imprintate Advocățiale la librăria Anca.

În străinătate un exemplar 4 Lei.

Deschiderea stagiunii Teatrului Național

Cu o vie bucurie, publicul clujan a luat la cunoștință deschiderea Teatrului Național care a avut loc Marți în 29 Sept. cu tragedia „Thebaida” una dintre cele mai bune scrieri ale cunoscutului scriitor Victor Eftimiu. „Thebaida” este o continuare a tragediei „Oedip-rege” care sfârșește prin alungarea marelui Oedip, rege în Theba.

În „Thebaida” vedem cum regele alungat își trăiește viața în mizerie, însoțit de fida sa Antigona, care își dedică viața, scopului de a face mai ușor restul vieții bătrânului său tată. Iar după moartea acestuia se jertfește din iubire frățescă pentru cei doi frați ai săi cari ambii învrăbiți pier în lupta pentru tron, unul preaslăvit de thebani, iar celalalt hulit de ei. Pe acest din urmă, la îndemnul Iacomului Creon — poporul nu voiește a-l înmormânta și fiindcă Antigona singură se opune poruncii date de Creon, — care imediat după moartea regelui se proclamă singur de rege — este condamnată. Poftele și lăcomia lui Creon însă aduce pieirea lui și a tuturor ce-l înconjoară, iar Theba e pustie de ciumă.

Interpreții toți au fost la înălțime observându-se la fiecare că cu puteri noi și cu dragoste de lucru au început noua stagiune.

S'a distins dl Dimitriu, un foarte bun interpret al rolului lui Oedip. Dânsul încă în stagiunea trecută a progresat foarte mult, iar acum va fi un artist desăvârșit.

Dna Bârsan în rolul Antigonei a creat un rol desăvârșit, prin măiestria cu posedă în a se ști acomoda cerințelor unui atare rol. Demn de laudă este dl Psata în rolul lui Creon, precum și dl Șerban în rolul lui Polinikes (fiul lui Oedip, care atacă pe fratele său Etekles, domnitor în Theba.) La dl Șerban deasemenea se observă un progres frumos. Dl Vanciu (omul din mulțime) a fost foarte bine, mai ales în actul III. Mai puțin potrivit în rolul Etekles a fost dl Simionescu, pe care temperamentul și ținuta nu-l fac să impună într'un astfel de rol. S'a nuzuit însă să corespundă rolului și jocul i-a fost îndestulitor. O nouă și bună artistă este dna Aura Fotino, care s'a achitat bine de rolul femeii din mulțime. Sperăm a o vedea jucând cât mai des, căci talentul îi este ajutat și de o voce sonară. Dra Miriam a reușit să interpreteze bine rolul Hymenei.

La reprezentație a fost de față și dl Eftimiu, pe care publicul însuflețit l'a aplaudat mult. A.

La Librăria Alex. Anca se primesc abonamente pentru Revista

„TEATRU”

pe un stagiou 200 Lei. Apare bilunar.

In atenția femeilor!

În editura Al. Anca din Cluj a apărut în a doua ediție „Albumul de modele pentru cusături românești” de dna Maior Chodora, profesoară. Broșura este foarte bine îngrijită cu modele de țesături românești și apreciată din partea M. S. Regina Maria și A. S. R. Principesa Ileana.

Această broșură costă 85 Lei plus 5 lei porto.

Deschiderea stagiunii Operei Române

Opera Română își deschide stagiunea cu „Trubadurul”, care se va juca Duminecă în 4 Oct.

Zilele următoare se va juca:
Luni 5 Oct. Carmen
Miercuri 7 „ Tosca
Vineri 9 „ Regina din Saba
Duminecă matineu 11 Oct. Făt-Frumos
Luni 12 Oct. Samson și Dalila
Miercuri 14 „ Traviata cu dra Anghel
Vineri 16 „ „ „ „ „
Dum. 18 „ Trubadur
Luni 19 „ Traviata cu dra Anghel

Prima premieră în această stagiune va fi „Le Jongleur de Notre Dame” de Massanert.

La Teatrul Național. Marți 6 Oct. va avea loc a doua premieră a Teatrului Național în această stagiune. Se va juca „Mica Ciocolatieră” comedie în patru acte de Paul Gavault cu dnii I. Stănescu-Papa, Neamțu-Oitonel, Al. Ghibericon, Mișu Ștefănescu, C. Potcoavă, N. Voicu etc. și d-nele Jeana Popovici-Voina, Sylvia Jipescu-Hodoș, Nunuța Hodoș și Lelica Bărnăuțiu etc. Piesa este pusă în scenă de dl Sică Alexandrescu.

Toată săptămâna se va juca „Mica Ciocolatieră”. Duminecă în 10 Octombrie: „Thebaida”.

În foyerele teatrului se repetă: „Medicul în dilemă” de Bernard Shaw, „Fetița”, „Frații Karamazow”, de Dostoyevsky.

Informațiuni

— Căutăm corespondenți harnici în întreaga țară. Reflecții vor înainta împreună cu ofertele respective și o corespondență de probă.

— Dl Dr. Iustin Iuga avocat a fost denumit ca reprezentant al Ministerului Cultelor și Artelor în consiliu de Administrație al Operei.

— Dl Prof. Bena, vestitul compozitor, despre care am scris în rândul trecut, că are mare șanse de reușită, ca director-delegat al Conservatorului în Cluj, pentru a fi numit director definitiv la acest conservator, zilele aceste și-a primit numirea definitivă, cu toate că, după unele versiuni, la postul de director, în locul regretatului G. Dima, au mai aspirat și dnii Bobescu, dirijorul orchestrei operei, apoi Popovici-Bayreuth, directorul operei și I. Crișan membru al operei din Cluj.

— Guvernul a întocmit niște liste, în cari se evidențiază medicii cari să inspecteze satele din punct de vedere sanitar, luminând lumea asupra pericolului boalelor contagioase și să cerceteze la fața locului, cari ar fi mijloacele mai practice pentru a da ajutor populației din punct de vedere sanitar. Medicii sunt repartizați pe diferite sate, dându-li-se propagandiști și personal de ajutor.

— Vânătoria de epuri s'a deschis la 1 Octombrie, la această dată devenind liber vânătoria de epuri pentru aceia, cari au drept de vânat.

— Dna Nicolescu-Kulibin cu concursul trei Titl Totino, după cum am anunțat, organizează un concert de adio în seara de 11 Octombrie, orele 9 seara, în sala Conservatorului, str. Brătianu No. 14. Concertul promite a fi o senzație și din acest motiv, concertele de harfă fiind o mare raritate, interesul este general în cercurile elitei clujene. Bilete se află la librăria Anca, P. Unirei 32.

— Gazetă nouă. La Reghin apare o gazetă nouă românească: „Sămănătorul”. O redactează dl dr. Enea Popa. Îi dorim viață lungă și spor la muncă.

— Bibliografie. „Cuvântul dascălesc”, este o revistă lunară, a învățătorilor din jud. Roman. Este o revistă, care are tendința de a ține la curent pe dascăli, cu progresele pedagogiei moderne și cu alte multe chestiuni de cultură generală.

„Dicționar pedagogic enciclopedic” este titlul unei lucrări apărută la Roman, datorită dlor: I. Dimitriu-Dămienești, Petre Iosif învățător în Hălăucești și I. Dimitriu Lt. medic. Această carte umple un gol simțit în publicistica pedagogică, prin aceea că pune la îndemâna învățătorilor, un îndreptar în metoda de predare.

* Imprintate pentru Secretari la librăria Anca.

De vânzare o mașină de șredelit. A se adresa la ziar.

Avis.

Avem onoare a aduce la cunoștința Onor. public consumator, că în ziua de 3 I. c. între orele 12 - 16 se va interape curentul pentru întreg orașul din cauza lucrărilor ce se vor executa pe linia de înaltă tensiune Cluj - Someșul-Rece.

Directorul Uzinelor
Ing. ROATĂ.

Grăbiți la Restaurantul

Esperanto

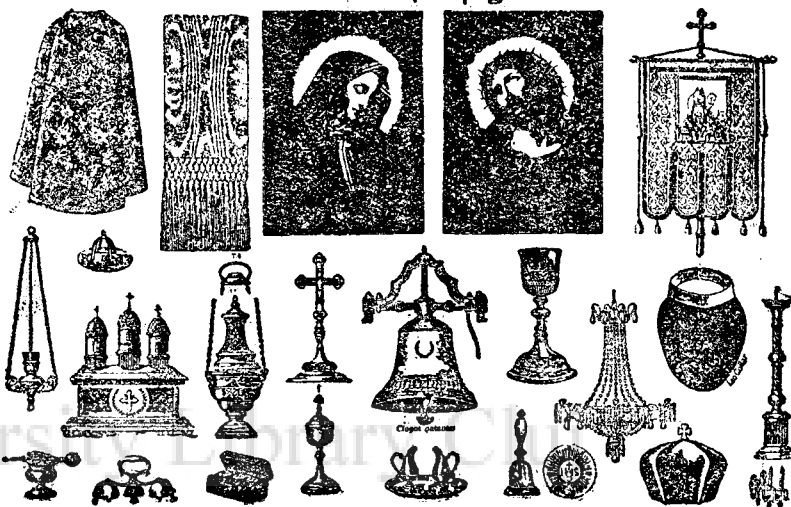
Abonament lunar 990.

Cupoane de mâncare. Grădina de vară.

Se caută un pian sau pianină spre cumpărare. Plata imediat. A se adresa la librăria Anca Cluj, Piața Unirii 32.

Cea mai mare firmă românească din Ardeal Alexandru Anca, Cluj

Fabrică de ciopote. Mare depozit de Ornate, icoane și cărți bisericești. Fondat 1908. Mare Librărie și Tipografie. Fondat 1908.

Nou! O nouă Carte de Rugăciuni. Nou!

Cu onoare Vă anunțăm, că a apărut în ediția mea, și se află de vânzare cea mai nouă și împrejurărilor actuale cea mai potrivită carte de rugăciuni, învățături creștinești și cântări, intitulată:

„CĂRAREA FERICIRII”,

întocmită din cărțile rituali a Bisericii din orient și alte cărți de pietate de George Mânzat preot în Dej, cu aprobarea Preasfințitului Domn Dr. Iuliu Hossu episcop și a Ven. Ordinariat de Gherla sub Nr. 581—1925.

Această carte de un conținut bogat e întocmită astfel, încât să poată servi spre îndestulirea lipselor sufletești a credincioșilor de toată categoria.

E cea mai potrivită carte pentru elevii din școalele medii, normale, primare, școale de adulți și de meserii, pentru cantori, militari, poporul de rând dela sate și orașe de ambele confesiuni.

Intellectualii nostri iubitori de biserică, vor afla în urmă într'ansa, cartea cea mai acomodată pentru trebuințele lor sufletești, iar damele pe lângă tot aceea ce nobilitează și înfrumusețează sufletul unei femei, — vor putea avea cartea cea mai elegant executată dintre cărțile de rugăciuni românești apărute până acum.

Conține capitolele următoare:

Despre rugăciuni. (Învățături). Rugăciuni de dimineață. Rugăciuni la Mănecat. Despre S. Liturghie. (Învățături). Rugăciuni la s. Liturghie. Urmarea s. Liturghii. Rugăciuni la Însărat (vecerne). Rugăciuni de seară. Despre Taina Pocăinții. (Învățături). Rugăciuni înainte și după Mărturisire. Cei șapte ps. penitențiali. Despre s. Taină a Cuminecăturii. Învățături despre s. Taină a Cuminecăturii. Meditație despre s. Cuminecătură.	Rugăciuni înainte și după s. Cuminecătură. Rugăciuni ocazionale. Cinstiții Paraclis a Pr. V. Maria. Canon de mângăiere către Domnul Nostru Isus Hristos. Troparele și condacele Învierii. Troparele și condacele sărbătorilor. Pricesne. Troparele morților. Colinzi și cântece de stea. Viersuri la morți. (Viersul lui Lazar... Cu lacrimi și fiori). Cântare de smerenie către Domnul Nostru Isus Hristos.
---	---

Se pregătesc în următoarele ediții (legături):

Legată în hârtie tare carton bucata Lei 85.—
Legată în pânză fină cu cruce aurită bucata „ 140.—
Legată în Piele Lux lipită pe hârtie velină aurită pt. dame „ 280.—

În interesul propriu rog să faceți comenzile de pe acum deoarece s'a pregătit în număr limitat.

La comenzi până la 10 exempl.

primiți 5%o rabat reducere.

Cu stimă
Alexandru Anca
librar — Cluj.

Preț Curent pentru Ornamente bisericești:

Odăjdii (Vesminte preoțești) constătoare din:
1 Felon, 1 Epitrafir, 2 Acre, 2 Mănecuțe, 1 Brâu, 1 Acoperitor de sf. potir, în diferite motive și colorii din damast de mătase în calități deosebite cu prețul de 8000—25000 Lei.

Prapori:

în diferite culori 90 cm. lat 120 cm. lung cu două chipuri sfinte pe două părți văpsite pe pânză [chipul după dorință] are 3—4 tăieturi cu posomant auriu sau argintiu prețul unui prapor dela 3000—6000 Lei fără rudă.

Mustre de stoffe pentru odăjdii sau prapori se trimit numai contra 200 Lei anticipativ. La restituirea mustrelor să predau banii.